

3736422 ENTM/M : สาขาวิชาเอก:เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)  
คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม/การบริหารจัดการ/หน่วยงานราชการ/แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด

ทองชูป บุญเลื้อ : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมบริหารจัดการของหน่วยงานราชการตามแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด : กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก (Factors Affecting The Participation for Administration of Government Agencies on The Provincial Environmental Quality Management Action Plan : A Case Study of Pitsanulok Province) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : รุ่งจิรัช หุตะเจริญ, วท.ม., สัตยชัย สุตพันธ์วิหาร์, วท.ม., ปิยะกาญจน์ เทียธิทรัพย์ วท.ม., 214 หน้า.

ISBN 974-664-254-5

ปัญหาสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อประชากรไทยและนานาชาติ ประเทศไทยได้พยายามแก้ปัญหาโดยการกระจายอำนาจการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้กับจังหวัดต่างๆ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535ให้จัดทำแผนงานโครงการในรูปแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการต่อสิ่งแวดล้อมในแต่ละปีงบประมาณ ภายใต้ระบบการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดพิษณุโลกสามารถจัดทำโครงการการตามกระบวนการแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 – 2542 แต่การดำเนินการไม่ประสบความสำเร็จตามที่ควร จึงเป็นที่มาของการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมบริหารจัดการของหน่วยงานราชการในจังหวัดพิษณุโลกตามแผนปฏิบัติการฯ การศึกษาใช้แบบสอบถามข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลหาระดับการมีส่วนร่วม รวมทั้งหาความสัมพันธ์ระดับการมีส่วนร่วมของปัจจัยต่างๆ ของหน่วยงานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC<sup>+</sup>

ผลการศึกษาพบว่าหน่วยงานต่างๆ มีส่วนร่วมบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย และปัจจัยของหน่วยงานที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การสังกัดกระทรวง การสังกัดส่วนราชการ การมีประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของบุคลากรในหน่วยงาน การเคยจัดทำ/ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ จำนวนคณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงาน การมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบเฉพาะ ระดับ(ซี)ของผู้รับผิดชอบเฉพาะ จำนวนชนิดโครงการตามแผนงาน การให้ความช่วยเหลือของส่วน/ภาค/งานอื่นๆ ในหน่วยงาน ผลสัมฤทธิ์ของโครงการสิ่งแวดล้อมที่ทำ สภาพความพร้อมข้อมูลสิ่งแวดล้อมที่หน่วยงานมี การได้รับข่าวสารประชาสัมพันธ์แผนปฏิบัติการฯ การได้รับการกระตุ้น ข้ำ/สนับสนุนให้ทำโครงการสิ่งแวดล้อมจากหน่วยเหนือ การได้รับโอกาสได้รับรู้/ประสบการณ์เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการฯ แรงกระตุ้น/ข้อเรียกร้องจากชุมชน การรับทราบนโยบายสิ่งแวดล้อมของจังหวัด งบประมาณสนับสนุนจากภายนอกต่อหน่วยงาน ความจำเป็นต่อจำนวนงบประมาณที่สนับสนุนจากภายนอก และการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบแผนปฏิบัติการฯ

ผลการศึกษาที่ได้ในครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการของหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดย ปรับแก้ปัจจัยที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมและสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการ รวมทั้งกระตุ้นให้มีการประสานงานที่ดีเพื่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานราชการเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลดีต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและประชาชนในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้นต่อไป